

ὅστις ὑποκαίει τὰ στήθη τῆς μαθητικῆς νεότητος· κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν δὲν ἡμπορῶ νὰ μὴ ὁμολογήσω, ὅτι ἔθνη τὰ ὅποια ἔχουσι ταυτήν μαθητικὴν νεότητα, δὲν ἡμποροῦν νὰ δειλιάσουν ἀπὸ μικρολόγους ἀλιγούς, οἱ ὅποιοι θέλουσιν ὡς καὶ νὰ εἰπῶσι, ὅτι τὰ ἔθνη ταῦτα δὲν εἶνε πλήρη μέλλοντες. Ἀλλὰ εἰς τὰ κρατῖδια ἐκεῖνα, τὰ ὅποια χωρὶς ἱστορίαν καὶ δόξαν ὀνομάζονται κράτη· ἀλλ' ἡ ἱστορία καὶ ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐπερπάτησε στῶν Ψαρρῶν τὴν ἐλόμαυρη ράχη καὶ ἡ ὁποία ἐφόρεσεν εἰς τὴν κόμη στεφάνι γεναμένο ἀπὸ ἴλιγα χορτάρια πεῦ εἶχαν μείνει στὴν ἔρημη γῆ, καταλαμβάνει καὶ σκεπάζει καὶ περιβάλλει τὰς γεωγραφικὰς ἐκτάσεις μεγάλων ἐθνῶν. Ἡμπορεῖ ὑπερηφάως νὰ διαλαλῇ ὅτι ἐδίδαξεν, ὅτι ἐξεπολίτισεν, ὅτι διεμόρφωσεν, ὅτι διέπλασσεν, ὅτι κατέδειξε τὸν τρόπον πῶς πίπτουν εἰς Λεωνίδαί, πῶς φεύγουν κατησχυμένοι εἰς βάρβαροι, πῶς μάχονται εἰς Παλαιολόγοι, πῶς καίουν πυρπολικά εἰς Κανάραι, πῶς ὀβελίζονται εἰς Διάκοι, πῶς ἀγοράζονται καὶ πῶς ὑμνοῦνται ἐλευθεραὶ, πῶς ἐθουσιῶσι μαθητικὰ νεολαῖαι, αἵτινες θὰ ἀντικαταστήσωσι μίαν ἡμέραν τὰ τηλεβόλα καὶ τοὺς στόλους, μὲ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἐνστικτὸν τοῦ πατριωτισμοῦ, τὸ ὁποῖον κατακαίει καὶ πυρπολεῖ, ὅπως ὁ δαυλὸς τοῦ Κανάρη. Τὰ ἔθνη τὰ μεγάλα, ὅπως ἡ Ἑλλάς, μέγα εἰς τὴν ἱστορίαν, μέγα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, δὲν ἀπογοητεύονται ποτε, ἔστω καὶ κατόπιν ἐθνικῶν ἀτυχημάτων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀτυχημάτων τούτων προσπορίζονται διδάγματα, ὅπως ἀνυψώσιν μέχρι τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ. Ὁ αἰετὸς καταπετῶν δὲν θλίσκεται, ἀλλ' ἀναλαμβάνει δυνάμεις ὅπως πετάξῃ μέχρι τῶν νεφελῶν.

Τὰ σπέρματα τῆς μαθήσεως, τὰ ὅποια ἐσπείρισαν εἰς τὰς ψυχὰς σας καὶ διὰ τῶν ὁποίων διαπλάσσομεν τὰς καρδίας σας, προσφιλεῖς μαθηταί, φέρουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ μεγαλεῖον τοῦ μέλλοντος, προετοιμαζοῦσι μίαν μεγάλην Ἑλλάδα ἀπλοῦσαν τὰς πτυχὰς τῆς γαλανῆς σημαίας τις μέχρι τῶν τευχῶν ἐκείνων, πρὸ τῶν ὁποίων ὁ Παλαιολόγος ὑπενθρῖμει εἰς τοὺς κατακτητὰς τοῦ 1453 τὸ παλαιὸν στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν. Ἡμεῖς οἱ διδάσκοντές σας αὐριον μεθαύριον θὰ κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ παντός, ἀφίνοντες εἰς σὰς τὴν ἐθνικὴν διαθήκην, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διδασκαλίας μ' εἰς. Καὶ ἂν ποτε κατὰ τὰς ἡμέρας σας ἰδῇτε τὴν ἀνάστασιν τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς φυλῆς, τὴν σημαίαν τοῦ πατριάρχου κυματίζουσαν εἰς τὰ σκληρωμένα μέρη, ἔλθετε ξυπνήτατέ μας, ὅπως καὶ πάλιν πλησίον σας συνεορτάσωμεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἔθνους, ὅπως μαζὺ σας ἀνακραῖωμεν «Ζήτω τὸ ἔθνος» ὅπως μαζὺ σας ψάλλωμεν τοὺς ἐθνικοὺς μας παιᾶνας.

Τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Ρ. Μάνεση ὑποδέξαντο οἱ μαθηταὶ διὰ ζωηρῶν ζωηροκραυγῶν καὶ ἐν-

θουσιωδῶν ἐκφράσεων, μεθ' ὃ ὁρμονικώτατα ἐψάλλον ᾠσματα, ὃ δὲ ἐπιμελὴς μαθητὴς Στέφανος Α. Μαυρογένης φέρων ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν μετὰ συναισθησῶς καὶ θάρρους τὸ ἐξῆς ἀπήγγειλε ποίημα :

Α΄

Γιγνί γελᾶτε !... ἡ φορεσιὰ 'ποῦ ἔχω δὲν μοῦ μοιάζει ! τὸ ἔξέρω... ἴλιγοι εἰσκονταὶ καλὰ νὰ τοὺς ταιριάζῃ, γιὰτὶ μ' αὐτὰ τὰ φράγκικα 'ποῦ ὅλοι μας φοροῦμε νοῦ καὶ καρδιὰ φραγκεύομε ! τ' ἀδέλφια μας ξεχνοῦμε καὶ τούτη 'δῶ ἡ φορεσιὰ, 'ς ἐφράγκους δὲν ταιριάζει ! θέλει καρδιὰ κι' αἰσθημάτων Ἑλληνικὰ καὶ μοιάζει.

Ὡς χθὲς μ' αὐτὰ τὰ φράγκικα 'ποῦ μ' εἶχανε 'ντυμένο καὶ μὲ pardon καὶ μὲ merci μὲ εἶχαν μαθημένο τὸν ἴσκιό μου !, τὴν σκοτηνιά !, φοβόμουν μοναχὸς μου κι' εἶχα ξεχάσει καὶ αὐτὸς ποῖός εἶναι ὁ θεὸς μου !

Μὰ τώρα ὅπου 'φόρεσα αὐτὴ τὴ φουστανέλλα, τοῦ Μπούτσαρη τὴ φορεσιὰ, τ' Ἀνδρούτσου, τοῦ Τζαβέλλα, ἀνοίξανε τὰ στήθη μου !... μεγάλως ἡ καρδιὰ μου καὶ σήμερ κατὰλαβα ποῖός εἶναι ἡ γενιά μου !

Ἀκούστε με νὰ σᾶς τὰ 'πῶ !... καὶ γράψτε τὰ 'στὸ νοῦ σας ποῖός ἦταν τοῦ πατέρα σας, πατέρας ! καὶ παπποῦς σας ! πῶς ζοῦσε !... τί ἐφόραγε !... τί φράγκικα 'μιλοῦσε ! 'σᾶν τί θεὸ προσκύνε ! καὶ πῶς ἐπολεμοῦσε.

Β΄

Τὶ φόραγε !... τὴ φορεσιὰ ὅπου φορῶ φοροῦσε !... μὰ μὲ χάρι ! ἐζοῦσε μ' ἓνα ὄνειρο ! μὲ μιὰ μόνον ἐλπίδα ! ὅτι 'στὴν Ἀγία μας Σοφιά τ' ἀντίδωρο θὰ πάρῃ καὶ πῶς θὰ ζοῦσε γιὰ νὰ 'δῇ μεγάλη τὴν πατρίδα.

Τὸ λίμνο ξύλο τοῦ σταυροῦ στὰ στήθη του 'κρεμοῦσε καὶ εἰς τὴ μέση τὴ χυτὴ, τὸ δαμασκί σπαθί του, τὸ καρποφύλλι ἄρπαζε, καὶ Τούρκους πολεμοῦσε κι' ἂν ἔτρωγε κατὰστηθα τὸ βόλι !... ἦταν τιμὴ του !

Γ΄

Προσκύνᾳ Διάκο τὸν Πισσά ! —κι' ἐκεῖνος ἀπαντᾷ— «Ὅσο εἶν' ὁ Διάκος ζωντανὸς πασσὰ δὲν προσκυνᾷ !...» αὐτὴ ἦταν ἡ φράγκικη ἡ γλῶσσα 'ποῦ 'μιλοῦσαν, ὅταν τοὺς ψέναν 'στὸ σουβλί—pardon!...δὲν ξεστομοῦσαν !

Γι' αὐτὸ κι' αὐτοὶ, ἀγράμματοι, ἐγράψαν ἱστορίαν μονάκριβη στὰ χρονικά τοῦ κόσμου τὰ γραμμένα ! κι' ἀπ' τὰ ἱερά τους κόκκαλα βγαλμέν' ἡ Ἐλευθερία ἀνδριεμένη χαιρετᾷ τὸ ἅγιο ΕΙΚΟΣΙ ΕΝΑ !...

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1 Σ3 Υ1 Φ6.0064

Ἀκολουθῶς ὁ εὐφύης μαθητὴς τοῦ Σχολάρχου Σπυρ. Μπελέτης λίαν ἐπιτυχῶς ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ 25 Μαρτίου» καὶ μετὰ τοῦτον ὁ ἐπίσης λαμπρὸς μαθητὴς Γεώργ. Δ. Τσακασιάνος ἀπαγγέλλει ἐν μέσῳ συνεχῶν χειροκροτημάτων τὸ ποίημα «Ὁ ἀπαγχόνισμος τοῦ Πατριάρχου».

Τέλος, τῇ ἀδείᾳ τοῦ τε παρισταμένου ἐκεῖ κ. Γυμνασιάρχου καὶ τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ τῆς γ. τάξεως τοῦ Ἑλλ. σχολείου εὐπαίδευτος μαθητὴς κ. Διον. Γιαννούλης, ὅστις ἐν καταφανεῖ ἐνθουσιασμῷ λέγει τὰ ἑξῆς :

Σεβαστὲ σχολάρχα, ἀξιότιμε σύλλογε τῶν διδασκάλων καὶ φίλτατοί μοι συμμαθηταί,

Ὅσάκις ἀνατέλλει ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμού, αἱ καρδίαι πάντων τῶν χριστιανῶν πληροῦνται χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, διότι ἡ ἀγία ἐκείνη στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ μετὰ τὸ «χαῖρε κεχαριτωμένη» ἔφερεν εἰς τὴν Θεοτόκον τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν περὶ τῆς ἐλεούσεως εἰς τὸν κόσμον τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, ἦτο στιγμή ἀπὸ τῆς ὁποίας ἤρχισε νὰ ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος ἐκεῖνος τῆς δικαιοσύνης, ὁ ὁποῖος ἐμελλε μετὰ τὰς θείας αὐτοῦ ἀκτίνας νὰ φωτίσῃ τὴν ἐσκοτισμένην ἀνθρωπότητα. Ἀλλὰ ἡ θρησκευτικὴ αὕτη ἐορτὴ εἶναι συγχρόνως καὶ ἐθνικὴ. Καὶ τίνας ἑλλήνων ἡ καρδιά σήμερον δὲν ἐνθουσιάζεται ; Διότι πρὸ ὀγδοήκοντα ἐτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἐπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰκοσιπέντε ἱερεῖς ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Πελοποννήσου, ἀφοῦ ἱεροῦργησαν, ὠρκίζοντο ἀντὶ τῆς ἡμισελήνου τῶν βαρβάρων σημαίας νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν τοῦ σταυροῦ. Ἀπὸ ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἀγίας ἡμέρας ἤρχισε νὰ ἀνατέλλῃ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἔθνους ἡμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλευθερίαν συνετέλεσαν αἱ στερήσεις καὶ οἱ ὑπεράνθρωποι ἀγῶνες τῶν προγόνων ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους προγόνους ὀφείλομεν τὸ ἰερώτατον καὶ πολυτιμώτατον κτῆμα, τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἐὰν ἔχωμεν χρέος νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τοὺς προγόνους ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐγαλούχησαν μετὰ τὸ γάλα τῆς ἐλευθερίας, ἐξ ἴσου ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς διδασκάλους ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς γαλουχοῦσι μετὰ τὸ γάλα τῆς μορφώσεως καὶ τῆς παιδείας. Καὶ πρὸ πάντων εἰς ὑμᾶς, σεβαστὲ σχολάρχα, ἡ παροῦσα γενεὰ τῆς πατρίδος εἶναι εἰγνώμων, διότι ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὀλόκληρον ἐποτίσατε αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας μετὰ τὰ νάματα τῆς καρποφόρου διδασκαλίας σας. Καὶ τῷ ὄντι, σεβαστὲ σχολάρχα ἡ κοινὴ ἡμῶν ἔχει νὰ δείξῃ πλεῖστους καρπούς σας, καὶ ἰδοὺ, δικασταί, δικηγόροι, πατέρες, καθηγηταί, διδασκαλοὶ, θεολόγοι καὶ διδάσκαλοι ἐπιστήμονες. Εὐχόμαι ἀπὸ καρδίας, ὅπως

ἐπὶ πλεῖστα ὅσα ἐτι ἀντηχῇ ἀπὸ τῆς ἔδρας ἡ γόνιμος διδασκαλία σας, καθὼς ἐπίσης καὶ τῶν ἐφαμίλλων συναδέλφων σου, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς κοινῆς καὶ τῆς πατρίδος. Εὐχόμαι τέλος, ὅπως οἱ μαθηταί σας φανῶμεν ἀξιοὶ τῶν προγόνων ἡμῶν, θρησκοὶ καὶ πολεμικοί, πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ζήτω τὸ ἔθνος. Ζήτω ὁ σχολάρχης.

Ζήτω ὁ σύλλογος τῶν διδασκάλων.

Μεθ' ὃ ἐν ζητωκραυγαῖς οἱ μαθηταὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ ἴδια, ὅπως προετοιμασθῶσι διὰ τὴν μεταμεσημβρίαν.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

Περὶ τὴν 5 μ. μ. ὡρᾶν ἅπαντα τὰ ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων συγκεντρωθέντα καὶ πάλιν ἐν τῷ γυμναστηρίῳ ἐσχημάτισαν ἐν αὐτῷ εὐρὺ τετράγωνον, περὶ τὸ ὅποιον κόσμος ἀπειρος, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ εὐγενεῖς φύλου, συνεκέντρώθη. Ἐκεῖ ὁ τοῦ γυμνασίου μαθητὴς Νικόλαος Γούζαρης πρῶτος ἀπαγγέλλας τὸ τοῦ Στρατουδάκη ποίημα «Ἡ Ἑλλάς» μετ' ἰδιζούσης αἰσθηματικότητος ἐξέχυσε τὸ ὑπερχυλὲς τοῦ αἰσθηματὸς του γενικῆς ἐπιδοκιμασίας τυχόν. Μετὰ τοῦτον χορὸς ἐκ μαθητῶν τοῦ Ἑλλ. σχολείου ἄριστα κατηρτισμένοι ἔψαλεν ἀρμονικώτατα τὸν Ὄρκον τοῦ Ρήγα καὶ ἀκολούθως ὁ τοῦ αὐτοῦ σχολείου μαθητὴς Σπυρ. Μπελέτης ἀπήγγειλε λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ποίημα «Ἡ 25 Μαρτίου». Κατόπιν μικρᾶς διακοπῆς, τὸ α. δημοσυντήρητον τῶν ἀρρένων ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Παιδί, τί καρτερεῖτε ;» καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Σ. Μαρίνης τὸ «Χορὸς πολεμιστῶν» τοῦ Ἀντωνιάδου. Εἶτα τὸ β. δημοσυντήρητον ἀρρένων, διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν λαμπρῶν διδασκάλων Ἀνδρ. Σ. Καλογεροπούλου, διευθυντοῦ καὶ Δημ. Παπακρόλιου, ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ὁ Ἕλληνας τῆς Μακεδονίας» ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ αὐτοῦ σχολείου Νικόλαος Δικόπουλος ἀπήγγειλεν ἐνθουσιᾶδως τὸ τοῦ Βαλαωρίτου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς». Κατόπιν τὸ γ. δημοσυντήρητον, διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν ἐπίσης ἱκανωτάτων διδασκάλων Ἰω. Προβῆ καὶ Δ. Κυπριώτου, ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ὁ Τουρκομάχος Ἕλληνας», ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Διον. Κούμανης ἀπήγγειλε τὸν «Θάνατον τοῦ Διάκου». Μετὰ ταῦτα τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Κ. Γεωργακοπούλου ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ἐλευθερία καὶ Ἑλλήνας» ὁ δ' εὐφύης αὐτοῦ μαθητὴς Χριστόδ. Ἰ. Δαμίρης ἀπήγγειλε λαμπρότατα τὸν «Κανάρον» τοῦ Βιζυηνοῦ. Τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τοῦ κ. Δημ. Μωρέττη ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα : «Ἡ 25 Μαρτίου» ὁ δὲ μαθητὴς αὐτοῦ Ἀντ. Δ. Γιαννούλης ὠραιοτάτα ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ σκλάβαι» τοῦ Βαλαωρίτου. Τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Γεωργ. Σφήκα ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Ἡ 25 Μαρτίου» τοῦ γνωστοῦ ποιητοῦ Ἀρ. Γ. Καφοκεφάλου, ἀπαγγελθὲν μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας ὑπὸ τῆς μαθητρίας Δούλας Θ. Κούμανης. Τὸ ἰδιωτικὸν τοῦ κ. Θ. Ταβουλάρη ἀνέμελψε τὸ ᾄσμα «Στὰ βουνά» τοῦ Παγκαλά. Τὸ ἰδιωτικὸν αὐτοῦ Κωνσ. Μελιτάς ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ὁ Ἕλ-

ΚΟΡΑΙΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

301378034

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΥΠΟΧΡΩΣΤΗΤΗΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

λιν πρὸς τοὺς Ὀθωμανοὺς. Τέλος ἅπαντα τὰ σχολεῖα ἀνέμελψαν τὸν Ἑθνικὸν Ὑμνον καὶ ἐζητωκραύχασαν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἑθνους, τυχόντα γενικῆς ἐπιδιοκιμασίας.

Τὸ θέμα ἐν τῇ πλατεῖᾳ Σολωμοῦ, κατὰ τὴν ἐσπέραν, ἦτο ἀληθῶς ἐξάίσιον. Μία πυκνὴ μυριοπληθὴς μάζα ἀνθρώπων, ὡς ἐν σῶμα, περιεδινεῖτο, ἑξάλλος δὲ ζωηρότης τῆς ἀνθρωποπλημμύρας ἐκείνης ἐπὶ ὧρας ὀλοκλήρους ἐξηκολοῦθει. Περὶ τὴν ἐβδόμην ὦραν ἀρίκετο ἀνκρούουσα ἡ Φιλαρμονική, ἥτις καί, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ἀνέκρουσε διάφορα ἐκλεκτὰ θούρια τεμάχια. Ἐν τῷ μεταξύ διήλθεν ἡ, ὡς κατωτέρω, λαμπροδηφορία τῶν μαθητῶν καταυγάζουσα τὴν πλατεῖαν ἐκείνην καὶ μείζονα προσδοῦσα ζωηρότητα. Κατὰ δὲ τὴν ὀγδόην ἀκριβῶς, νέκν ἐκπληξιν εἶχε προετοιμάσει ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ρέκτου καὶ τῆς προόδου ζηλωτοῦ κ. Παν. Καταιβάτη Ἐπιτροπῇ τῆς Φιλαρμονικῆς. Χορὸς ὀδικὸς ἐκ φιλομόλων καὶ φιλομούσων ἐρασιτεχνῶν διοργανωθείς, ἐξακκηθεὶς δὲ ἀρίστως ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Φρ. Νικολίνη, ἀνέμελψε τὰ τρία πρῶτα μέρη ἐκ τοῦ Ὑμνου τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Δ. Σολωμοῦ, τοῦ ὑπὸ τοῦ Μαντζάρου τονισθέντος καὶ ἐξ εἰκοσιτεσσάρων μουσικῶν μερῶν, ὡς γνωστὸν, συγκειμένου. Μετὰ μικρὰν διακοπὴν, ὁ αὐτὸς χορὸς ἔμελψε καὶ τὸ τοῦ αὐτοῦ Σολωμοῦ ποίημα «Στῶν Ψαρῶν τὴν ὀλόμαυρον ράχην» τονισθέν, ἂν δὲν ἀπκτώμεθα, ὑπὸ τοῦ μουστοτραφοῦς ποιητοῦ καὶ συμπολίτου κ. Ἰωάννου Τσακασιάνου. Περὶ τὸν νὰ περιγράψωμεν μεθ' ὁποῖας θρησκευτικῆς κατανύξεως, μεθ' ὁποῖου ζωντοῦ καὶ εὐφροσύνου ἐνθουσιασμοῦ ὅλη ἐκείνη ἡ ἀσφυκτικὴ τῶν ἀνθρώπων συρροὴ ἐνωτίσθη τῆς ἐπαγωγῆς μολπῆς τοῦ χοροῦ ἐκείνου, ὃν ἐν μέρει ὑπεβοῦν καὶ ἡ ὀργανικὴ μουσική, μεγάλως ἐξάρσασα τὴν ὅλην καλλιτεχνικὴν πανδαίσιν καὶ ὁποίας ἀνεκφράστους ἐντυπώσεις ὑπὸ τὴν παρτεταμένην ἐκείνην τῆς διπλῆς ἀπολαύσεως γοητεῖαν ἀπεκρίναν ἐκεῖθεν. Ἀδύνατον, ἀδύνατον κατὰ τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην στιγμὴν νὰ μὴ ἀνεσκίρτησαν ἐκ χαρῆς οὐρανίας τὰ ἐκεῖ πλησίον τεταγμένα ἱερὰ ὄστα τοῦ ἀθανάτου Ὑμνοδοῦ, οὗ τὸ λευκάζον ἄγαλμα ἐστεφανωμένον δαφνίῳ στεφάνῳ καὶ ὑπὸ βεγγαλικῶν φωτῶν καταυγάζομενον ἐφαίνετο οἷον εἶ ζῶν καὶ μίαν εἶε φερὰν ἐπαναλαμβάνον τὰς λέξεις

«Χαῖρε, χαῖρε, Ἐλευθερίᾳ».

Οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ καὶ παρατεταμέναι χειροκροτήματα ἐπιδιοκιμασίας κατεκάλυψαν τοὺς τελευταίους τόνους τῶν μελωδῶν καὶ αὐτὸς ὁ ὑποστράτηγος κ. Ἰω. Σέχος εἰς ἄκρον συγκινηθεὶς ἐξῆλθε τοῦ ἐξώστου τῆς Λέσχης «Ζάκυνθος» καὶ ἐνθουσιωδῶς αὐτοὺς συνεχαίρετο. Ἄξιον ἀναγραφῆς ἐνταῦθα νομίζομεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὸν ἀνωτέρω ὀδικὸν χορὸν, οἵτινες λίαν φιλοτίμως καὶ εὐγενῶς προσεφέρθησαν, ἵνα, κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὰ πατριωτικὰ αὐτῶν ἐκδηλωσῶσιν αἰσθήματα καὶ οἵτινες δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θέλουσιν ἐξακολουθήσει διδασκόμενοι τὴν θεωρίαν τῆς φωνητικῆς μουσικῆς, ἀφοῦ πάνυ εὐγενῶς ἡ τε Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Διδάσκαλος τῆς Φιλαρμονικῆς πᾶσαν ἐν προκειμένῳ παρεχούσιν αὐτοῖς ευχαλί-

αν καὶ ἀφοῦ δωρεὰν καὶ ὡς πρέπει καταρτιζόμενοι οὐ μόνον ἀρίστον καὶ καλλιτεχνικώτατον ἡσυχασμένον διὰ πᾶσαν περίστασιν θέλουσιν ἀποτελέσει ὀδικὸν ὅμιλον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ καλλιτεχνικῷ ταλάντῳ φημιζομένη νῆσος ἡμῶν δὲν θέλει περιέρχεσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην, ἵνα καταφεύγῃ εἰς ξένους ἐρασιτέχνους, κατὰ τὴν προσηχὴ τοῦ θεάτρου λειτουργίαν.

Καὶ οἱ τὸν χορὸν ἐκείνον ἀποτελοῦντες φιλότιμοι συμπολίται ἡμῶν εἶναι οἱ κ. κ. Νικόλαος Τσουκαλᾶς Καλαρριτῆς, Ἄνδρ. Γορδελεᾶν Μπρατσάκης, Γεράσιμος Κουρέντης Μπάρτζελης, Γεώργ. Καλόγερος Κολπονδίνος (ὕψιφωνοι), Ἄντ. Τσουκαλᾶς Μπλακαράκης, Γεώργιος Ξένος Γονέας, Ἄντ. Κορφιᾶτης Σιδεράκης, Παῦλος Πόθος, Σπυρ. Σπίνος (μεσόφωνοι), Ἄνδρ. Βάλης Ρουσέλος, Γεώργ. Βῆσος, Ἀντών. Μπουχλουμπᾶς, Ἀντών. Ριζόπουλος, Γεώργ. Κλυδικᾶνος Ευγκάκης, Νικόλ. Κάρδαρης, Ἀντών. Καλόφωνος καὶ Γερ. Ἀρβανιτάκης, (βαθύφ.) τοῦ Σπυρ. Ραλάκη, ὑψιφώνου, ἕνεκα πένθους, ἀπουσιάζοντος. Μέγισται ἐν τούτοις χάριτες ὀφείλονται τῇ διοργανωτικῇ τῆς Φιλαρμονικῆς Ἐπιτροπῇ, ἀποτελούμενῃ ὡς γνωστὸν, ἐκ τῶν ἀξιοτ. κ. κ. Π. Καταιβάτη, Δ. Καλοδοῦκα, Α. Κοργιάντη, Ν. Μεσσαλᾶ, Ἰ. Δαμίρη, Α. Πλατυμέση καὶ Σ. Κορμαλίκη, ὡς ἐπίσης καὶ τῷ μ. δασκάλῳ κ. Φ. Νικολίνῃ, εἰς οὓς καὶ ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχὴς διεξαγωγὴ τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν λαμπρῆς συναυλίας καὶ οἵτινες πᾶσαν κατέβηλον προσπάθειαν, ὅπως αὕτη καταστῇ ἀνταξία τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κοινοῦ.

Η ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΙΑ

Ἐκ τοῦ γυμναστηρίου περὶ ὧραν ἑπτα ἐξεκίνησεν ἡ λαμπροδηφορία τῶν μαθητῶν, ἥς τὸ μεγαλοπρεπὲς θέμα καθίστηε μαγευτικὸν ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων τῶν ἐπὶ ράβδων ἐνετικῶν φανῶν καὶ τὰ ἀναπτόμενα βεγγαλικά φωτα. Οἱ μαθηταί, τεταγμένοι κατὰ τάξεις, ἔψαλλον καθ' ὁδὸν ἐθνικὰ ἄσματα καὶ διερχόμενοι διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πρωϊνῆς πορείας ἐβάδιζον πρὸς τὴν πλατεῖαν τοῦ Σολωμοῦ, ἔνθα ἐξετυλίχθη ἅπασα ἡ μεγαλοπρέπεια. τῆς πομπῆς. Οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς, τὸ πλῆθος τὸ ἐκεῖ συγκεντρωθέν, τὰ πολύφωτα, τὰ ἄσματα τῶν μαθητῶν, τὰ βεγγαλικά, αἱ ζητωκραυγαί, ἀπέτελουν ἀληθῆ εἰκόνα ἐνθουσιασμοῦ καὶ μεγαλείου. Ἡ λαμπροδηφορία κατελθοῦσα εἰς τὴν λεωφόρον Ὀλγας διηυθύνθη εἰς τὸ Δημαρχεῖον. Ἐξω τούτου παρετάχθησαν οἱ μαθηταί, ἐκ δὲ τοῦ παραθύρου ἐπιφαίνεται ἀναμένων ὁ δήμαρχος κ. Μακρῆς καὶ οἱ μαθηταί ἐκρήγνυνται εἰς ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ὅτε ἐπελθούσης σιγῆς, ὁ γυμνασιάρχης κ. Ρέντζος προσφωνεῖ ὡς ἑξῆς :

Κύριε Δήμαρχε,

Ἡ μαθητιῶσα νεολαία τῆς πόλεως Ζακύνθου, τὰ τέκνα τῶν συμπολιτῶν σας συμπανηγυρίζοντα μετὰ τῆς πόλεως τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἐορτὴν, σπεύδουσι νὰ συγχαρῶσι τῇ δημοτικῇ ἀρχῇ, ἐντεταλμένη κατὰ νόμον ἵνα δέχεται τὰς εὐχὰς κατὰ τὴν σήμερον μεγάλῃν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους Πλήρης δὲ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν μεγαλοσύνην τοῦ 1821 γε

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

νεάν, εὐχεται ὅπως ὁ Ὑψιστος ἀξιῶσθαι ποτὲ καὶ αὐτὴν νὰ κληθῇ ἀξία τῶν ἡρώων ἐκείνων ἀπόγονος.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ.

Εἰς τοῦτον ἀντεφώνησεν ὁ κ. Δήμαρχος, ὡς ἑξῆς :

ΑΓΑΠΗΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ,

Εὐχαρίστως σὰς βλέπω ἐπιδοδόμενους εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐξυμνοῦντας τοὺς ἡρώισμους καὶ τ' ἀνδραγαθήματα τῶν ἀθανάτων πατέρων μας.

Σὰς συνιστῶ νὰ ἐξακολουθήσητε οὕτω πράττοντες, ἔχων πλήρη τὴν πεποίθησιν ὅτι θέλτε ἀναφανῆ ἀντάξιοι ἐκείνων ἀπόγονοι, τοῦθ' ὅπερ ἐγγυᾶται καὶ ὁ ἀξίεπαινος ζήλος τῶν ἀξιοτίμων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων σας, οὓς καὶ δημοσίᾳ συγχαίρω.

Ἡ Πατὴρ ἀπὸ σὰς, ἀγαπητὴ νεολαία, προσδοκᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν μας πόθων.

Εὐχαριστῶν Ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου ἐκδηλωθεῖσαν πρὸς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν συμπάθειαν, ἀναφώνῳ

Ζήτω τὸ Ἔθνος—Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

Ζήτωσαν αἱ νεαραὶ ὑπάρξεις αἱ ἐγγυώμεναι τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος. Ζήτωσαν οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι Ζακύνθου.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς προσφωνήσεως τοῦ κ. δημάρχου, ἦν ἐκάλυψαν οὐρνομήκεις ζητωκραυγαί, ἕκαστον σχολεῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ κατὰστημά του.

Η ΛΑ-Γ-ΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τὴν κατακλειδὰ τῆς ἐορτῆς ἐπέθηκαν οἱ ἐν τῇ Λαϊκῇ Σχολῇ ἐκφωνηθέντες λόγοι καὶ ἡ ἀπαγγελία καταλλήλου ποιήματος. Σημαιοστόλιστος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἦνοιξε περὶ τὴν 9ην ὥραν τὰς θύρας τῆς ἡ Σχολῆς καὶ εἰς τὴν εὐρυτάτην αὐτῆς αἴθουσαν, φωτόλουστον καὶ ἐστολισμένην δι' ἀνθέων καὶ εἰκόνων τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ ἐθνομάρτυρος Γερμανοῦ, ἀκατάσχετον εἰσώρμησε τὸ πλῆθος. Τὰς πρώτας θέσεις κατέλαβε τὸ γυναικεῖον φύλον, οὗ ὑπερέχον σεβασταὶ κυφαὶ καὶ εὐγενέσταται δεσποινίδες. Πρῶτος ἀνῆλθε τὸ δι' ἐλληνικῆς σημαίας κεκαλυμμένον βῆμα ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς καὶ, ἐντολῇ αὐτῆς, εὐγενέστατος καὶ λίαν μεμορφωμένος συμπολίτης ἡμῶν κ. Ἀντώνιος Ἰ. Κομοῦτος, ὅστις διὰ προσλαλιᾶς μεστῆς πατριωτικῶν λόγων, ἐν γλώσσῃ ἀπερίττῳ καὶ ἀξίεπαίνῳ μεταοφροσύνη, ἀνέπτυξε τὸ ἐπίκαιρον διὰ τὴν ἀγομένην τῆς ἡμέρας πανήγυριν θέμα δι' ὠριότητος ἀλληγορίας τοῦτο ποικίλας. Ἀκολουθῶς ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἑγκριτὸς καὶ συμπληρώσεως παρ' ἡμῖν συμπολίτης καὶ δημ. Παρεδρος κ. Ἀνδρέας Δ. Μπαμπάκος, δικηγόρος, ὅστις μετὰ πολλῆς τῆς ἐκδοθείσης καὶ σαφηνείας καὶ δι' εἰκονικωτάτων ἐκφράσεων, ἐμίλησε περὶ Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ καὶ λίαν καταλλήλως κατέληξεν

εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν. Τέλος ὁ δραστήριος καὶ ἀξίεπαινος γυμνασιάρχης ἡμῶν κ. Ὁδ. Ρέντζος ἐν καταφανεῖ συγκινήσει ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ἡ Λειτουργία τῆς Λαύρας», τοὺς πάντας κατήγορεύσας. Τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, ὅπερ, πλὴν τοῦ κ. Δημάρχου, εἰμίμων καὶ οἱ βουλευταὶ κ. κ. Κ. Λομβάρδος καὶ Γ. Ρώμας, ἐξέσπασε μετὰ τὸ πέρας εἰς ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ συνεχάρη τοὺς ἀγορητάς.

Καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ πλήρης ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος, τάξεως καὶ εὐθυμίας ἐθνικῆς ἐορτὴ τῆς 25 Μαρτίου, πρὸ τῆς πρωτοφανοῦς ὄντως ἐπιτυχίας τῆς ὁποίας ὀφείλομεν νὰ ἐκδηλώσωμεν εὐλικρινῆ τὰ συγχαρητήρια ἡμῶν πρὸς τοὺς συμπολίτας μας ἐν γένει, διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος διατράνωσιν τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, πρὸς τὰς Σ. τοῦ τόπου Ἀρχάς, αἵτινες πᾶσαι ἀνεξικρέτως συνετέλεσαν εἰς τὸν ἐπὶ τὸ ἐθνοπρεπέστερον ἐορτασμὸν τῆς ἡμέρας, εἰς τὸν δραστηριώτατον Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας κ. Η. Αλκαλουνήν, ὅστις ἐν πάτῃ προσπιπτούσῃ περιστάσει ἐννοεῖ νὰ δεικνύῃ ἀμείωτον τὸν ζῆλον καὶ τὴν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἀφοσίωσιν καὶ τέλος πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν κ. κ. Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων, οἵτινες ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν στερεῖται ἀνδρῶν καταλλήλων ἵνα διαπλάσῃ τὰς νέας γενεὰς καὶ ἀναδείξωσιν αὐτὰς πολίτας χρηστοὺς καὶ ἀξίους τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος.

Η ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΤΑΙΣ ΚΩΜΑΙΣ.

Καὶ εἰς ἅπαντα τὰ χωρία τῆς νήσου ἡ ἐθνικὴ ἐορτὴ ἐορτάσθη μετὰ μεγαλοπρεπείας, ἐν γένει δὲ ἅπαντα τὰ σχολεῖα τῶν ἐξοχικῶν δήμων συνετέλεσαν λαβόντα ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐορτήν. Πληροπορούμεθα ἀκριβῶς, ὅτι μεγαλοπρεπέστερον ἐορτάσθη ἐν Πειραιεῦσι τοῦ δήμου Λιθακιωτῶν ἡ ἐθνικὴ ἐορτὴ, καθ' ἣν παρευρέθησαν ἅπαντες οἱ μαθηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἑκατέρου τῶν φύλων. Τὸ δεξιὸν τοῦ ἐκεῖ ναοῦ κατέλαβον αἱ μαθήτριά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τῆς φιλέργου Διδασκαλίσσης Ἀγαθονίχης Ἐένου, τὸ δὲ ἀριστερὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ διταξίου τῶν ἀρρένων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱκανωτάτου διδασκάλου Διον. Μπονίκου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ἀπηγγέλθησαν διάφορα ποιήματα καὶ ᾄσματα.

Λαμπρῶς δὲ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἐτελέετο καὶ ἐν Βολίμυς ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἐορτή, κατὰ καθῆκον δ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ ἑκτακτος διὰ τὸν δῆμον Ἐλατίων διεξαγωγὴ καὶ ἐπιτυχία τῆς ἐορτῆς τῆς ἐλληνοσωτηρίου ἡμέρας, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν πατριωτικὴν καὶ ἐνθουσιώδη πρωτοβουλίαν τοῦ ἐκ Μακεδονίας ἱκανωτάτου καὶ ρέκτου διδασκάλου, κ. Δημοτρίου Παπαδοπούλου, νέου λίαν μεμορφωμένου, τιμῶντος καὶ ἐξαιρουμένου τὸ διδακαλικὸν ἐπάγγελμα. Εὐτυχεῖτε, οὖν οἱ ἐξοχικοὶ διανοηταὶ καὶ πνευματικοὶ ἡμετέρας, οἱ διδασκάλους, οἷός τοι κ. Παπαδοπούλου. Καὶ πρῶ-

τον αἱ γυμναστικά ἐξετάσεις τῶν ὑπ' αὐτοῦ μαθητῶν ἥσάν τι πρωτοφανές. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ εἶχε στηθῇ κενοτάφιον διὰ κυπαρίσσων καὶ στεφάνων ἐκ δάφνης ἐστολισμένον, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν· «Ἡ Πατρίς τοῖς ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι πεσοῦσι τὴν 25 Μαρτίου 1821». «Αἱ Βολίμαι τῇ 25 Μαρτίου, 1901. Τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τῇ 25 Μαρτίου 1821.» Τὸν πανηγυρικόν, μετὰ τὴν λειτουργίαν, λόγον, πλήρη πατριωτικῶν αἰσθημάτων ἐξεφώνησεν ὁ ἱατρός κ. Ι. Κόνης, ὅστις καὶ ἐνεργὸν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐπὶ τὸ δημοτελέστερον διαζωγὴν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς, οἱ δὲ μικροὶ μαθηταὶ ἀπήγγειλαν σχετικὰ τῇ ἡμέρᾳ ποιήματα, ἔψαλαν δέ, ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ, ἐνθουσιωδέστατα θούρια. Τὸ ἑσπέρας ἐγένετο ὡραιότατη λαμπροφωρία. Εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ ὁ αὐτὸς ἱερεὺς Π. Σπίνος, ἱκανώτατος δημοδιδάσκαλος, ὅστις, εἰς τὸ χωρίον ἄνω Βολιμῶν, ἐτέλεσεν ἰδιαιτέρως, καὶ συνωδᾷ τῷ αὐτῷ προγράμματι, τὴν ἐθνικὴν ἐορτήν, περατωθεῖσαν καὶ ἐκεῖ τὸ ἑσπέρας ἐπίσης διὰ λαμπροφωρίας.

Ἐπίσης εἰς τὴν λαμπρὰν διοργανώσιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς, θερμώτατα καὶ μετὰ πατριωτικοῦ ζήλου εἰργάσθη καὶ ὁ πρὸ μικροῦ ἐκεῖσε ἐγκατασταθεὶς ἐξαίρετος καὶ εὐγενέστατος ἱατρός κ. Ἀνδρ. Καταμπελίσκος, οὗ ἡ καλαισθησία, πολὺ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον διακόσμησιν τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ στηθέντος Ἱεροῦ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Χριστὸς ἀνέστη ! Δύο λέξεις, καὶ ὁμως πόσων δὲν περιέχουσι τὴν ἡδονήν, ὁλόσιν τὴν μαγείαν διὰ τὸν χριστιανικὸν κόσμον ! Γελῶντες ὁ οὐρανὸς τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον καὶ ὀρίζων πλήρης αἴγλης περιβάλλων τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος τῶν αἰώνων, διὰ τῶν λέξεων τούτων εἰς σύμπαντας τοὺς ὀρθοδόξους ἐξαγγέλλει τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς τῶν ἐορτῶν, τῆς πανηγύρεως τῶν πανηγύρεων.

Χριστὸς ἀνέστη ! Ἱερὰ ἡ ἡμέρα αὕτη, καθ' ἣν οἱ χριστιανοὶ ἀναβαπτίζομεθα εἰς τὸ νάμα τῆς ἱερᾶς τοῦ Εὐαγγελίου Κασταλίας, περιβαλλόμενοι ἅμα τὸ εὐκλεές ἐκεῖνο σέμνωμα ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν, ἐφ' ᾧ ἐνασμενίζεται ἡ ψυχὴ εἰς τῆς ἀρετῆς τὸν ἀνανεούμενον κόσμον.

Χριστὸς ἀνέστη ! Ὡ, ἰδοὺ ἡ στιγμή τῶν ἀνεξιχνίαστων μυστηρίων ! Εἰς τάφος μόλις δυνηθεὶς τὸ περικλεῖσθαι ἐν σώμα τοῦ Σταυρικοῦ τῆς καταδίκης Ἰησοῦ ἀποκαθελθὲν καὶ ἀρῶ-

μασιν ὡς θνητὸν καὶ μύροις ἡλειμμένον, νῦν περικλείει σύμπαντα τὸν κόσμον, εἰς τάφος μόλις ἐπαρκέσας ἵνα κρύψῃ τὸν ἡρωισμόν τοῦ κρεμασθέντος ὡς ἄρνιου, ἐγκρούπται νῦν σύμπασαν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας. Εἰς τάφος παρὰ τὸν μελανὸν τόπον τοῦ Κρανίου, ἀντὶ νὰ δεχθῇ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα τοῦ βασιλέως τῶν ἰουδαίων, δὲν πληροῦται ὑπὸ τούτου, διότι προωρίσθη νὰ δέχεται τὰ δάκρυα τῆς ἁμαρτίας.

Ἀνάστασις τοῦ θριάμβου τῆς ἀρετῆς ἐκ τοῦ τάφου τούτου, ἐν ᾧ μετεβλήθη τὸ σάβανον τοῦ περὶ θανάτου εἰς τρόπαιον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, Ἀνάστασις ἐκείθεν ἐκ τῆς νέας φάνης τῶν δημίων, ἀλλὰ φάνης, εἰς ἣν προσέρχονται οὐχὶ ὀλίγοι μάγοι καὶ ποιμένες, ἀλλὰ παντὸς τοῦ κόσμου τὰ χριστιανικὰ πλήθη.

Ἀνάστασις ! Ἰδοὺ τῶν χριστιανῶν τὸ παναρμόνιον ἰδεῶδες τῆς διανοίας, τὸ ἡδυπαθές ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ὄνειρον, τῆς καρδίας τὸ λατρευτὸν θεῖον εἶδωλον.

Ἀνάστασις ! Παιδὴν ἡδύλαος, διαχέων τὴν παρθενικὴν ἀγνότητα, ἐπιχύνων εἰς τὴν τετραυματισμένην ὕλην τὰν γλυκύτητα καὶ τὸ σθένος, καὶ πληρῶν τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λόγον θάρρους καὶ καρτερίας.

Ὀπτασία λαμβάνουσα ζωὴν ὅπως θάψῃ βαθέως εἰς τῆς λήθης τὰ σπλάγχνα τοῦ παρὰ πόνου τὴν στοναχὴν, ὅπως διὰ τῆς μαγικῆς ἰσχύος καταθραύσῃ τὰ δεσμὰ τῆς ὕλης καὶ λυτρώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῶν θρηνώδων πένθος τῆς μοίρας, ὅπως ἐπιφέρῃ τὴν τρισευδαίμονα γαλήνην μετὰ τὴν στυγεράν θύελλαν τῆς πλάνης, ὅπως ἐπιχύσῃ ἡδὺ ἀγλάισμα φαιδρῶς εἰκονίζον τὴν εὐθαλίαν τῆς νέας ζωῆς πλάσιν, μετὰ τὰ ἄλγη τῆς τύχης καὶ τὰ δάκρυα τῆς ὀδύνης !

Ὡ ! σὲ λατρεύω ἀνθοφόρος κοιλὰς τῶν μακαρίων νήσων, ἥς τὸ ἄρωμα διαχέει τὴν πραυντικὴν τοῦ λιθανωτοῦ εὐωδίαν ! Σὲ λατρεύω περιπαθὲς ἱνδαλμα γελῶντος παραδείσου, ἐνθα ἐν φωταυγείᾳ εἰκόνι τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ πνεύματος πλαισιούσιν ἐν μέσῳ τῶν χρυσοπτέρων Χερουβεὶμ τὸν Κύριον τῶν ἀγγέλων. Σὲ λατρεύω, χλοοανθὲς κοιλὰς τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἡλύσιον πεδίον, εἰς τὸ ὅποιον μᾶς ὀδηγεῖ ἡ ἀνάστασις διὰ τοῦ ἡλίου τοῦ φωτός. Σὲ λατρεύω διότι ποθῶ νὰ ἀτενίσω ἐν σοὶ τῆς θεότητος τὸ ὄμμα, οὐ ἀκτίνας ἐθαύμασεν ἡ γῆ, ἐξερχομένης ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου, διότι ἐλπίζω πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ δεσπότη τῶν πάντων, τοῦ δαιμονίου, νὰ ἴδω τὰ πελιδνὰ τῶν μαρτυρίων θύματα, ἅτινα σὺ, μῆτερ γῆ, ἐν τοῖς κόλποις σου κατεσπάρξας...

Ὡ, δότε εἰς χεῖρας τρεμούσας καὶ φαντασίαν ἀσθενῆ, δότε ἄλγας, ὄργανα δότε, ὅπως ψάλλῃ ἐν θαυρᾷ ὁ σὺν τῇ ψυχῇ Χριστοῦ τὴν Ἀνάστασιν, ἢν δευδόμενοι διὰ τῆς φαντασίας ἅπαντες, ἀποκαθελθόντες ἐκ τῆς γῆς εἰς τὴν

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

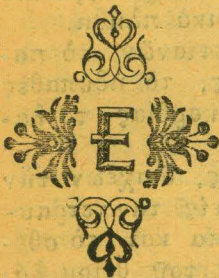
ἀγάπης, τοῦ παρηγόρου φωτὸς ἐν τῷ πυκνῷ ζόφῳ τῆς μοίρας, καὶ ἀναμνησθῶμεν Ἐκείνου, ὅστις ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς καὶ ψυχικοῦ θανάτου τὸ κράτος καταργήσας, διὰ δύο καὶ μόνων λέξεων συνήρπασε τῆς ἀνθρωπότητος τὴν καρδίαν: «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους!».

Γ. Ο. Σκαναβῆς

Ν. Ἑφημ. 17(4)1899.

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟ ΠΑΣΧΑ

[ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ]

ΙΤΑΝ Μεγάλο Σαββάτο καὶ θὰ ἔημέρωνε Λαμπρή, ἡ ἁγία καὶ ἑορτασμένη μέρα. Τὰ μαγαζιά τῆς χώρας ἀπὸ βραδύς εἶχαν κλείσει καὶ κάθε μάστορας καὶ δουλευτὴς μὲ λίγα ἢ πολλὰ λεφτὰ ἐπήγαινε νὰ κάμῃ τὸ ψῶνι τοῦ Πάσχα. Ἡ ἀγορὰ ἀνάστατη ἀπὸ ὀχλοβοὴ καὶ κάσμο, στολισμένη ἀπὸ κάθε λογῆς καλὸ τῆς ἐποχῆς προσκαλοῦσε τοὺς

διαβάτες γιὰ νὰ οἰκονομήσουν τὸ τραπέζι τους, ποῦ τὴν ἁγία αὐτὴ μέρα θὰ τὸ στόλιζαν μὲ χαρὲς καὶ τραγούδια, μὲ φαγιὰ καὶ πιотά, μὲ τὴν χριστοκολοῦρα ἀδελφωμένοι καὶ ἐγκαρδιωμένοι.

Ὁ μάστορ Γιάννης τεχνίτης καλὸς καὶ δουλευτὴς εἶχε κάμει τὸ ψῶνι του καὶ φορτωμένος πήγαινε σπῖτι του. Στὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ τὸν ἐπερίμενε ἡ γυναῖκά του μ' ἓνα ἀγγελουδι στὸ χέρι καὶ μὲ τρία παιδάκια ποῦ στὴ φωνὴ του εἶχαν χυθῇ ὅλα στὰ πόδια του καὶ στὴν ἀγκαλιά του.

— Καλῶς τὸν ἄνδρα μου, εἶπε ἡ γυναῖκα. Νῆσαι καλὰ καὶ τοῦ χρόνου.

— Γιὰ σας, παιδιὰ μου, γιὰ σου γυναῖκά μου, καλῶς τ' ἀγγελουδιὰ μου, καὶ ὁλόχαρος ἐφιλοῦσε καὶ ἐσφιγγε τὰ παιδιὰ του στὴν ἀγκαλιά.

Ὁ μάστορ Γιάννης ἦταν καλὸς πατέρας καὶ καλὸς δουλευτὴς. Ἀγαποῦσε τὰ παιδιὰ καὶ τὴν γυναῖκά του καλλίτερα ἀπὸ τὰ μάτια του, καὶ γι' αὐτὸ ἐδούλευε ὅλημερίς καὶ ἐπαιδευόταν. Ἐνα μόνον κακὸ εἶχε ὁ καλὸς μας δουλευτὴς—ποῦ πολλὰς φορὰς γι' αὐτὸ εἶχε κάμει τὴν γυναῖκά του νὰ χύσῃ πικρὰ δάκρυα καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ του νὰ χλωμιάσουν ἀπὸ φόβο καὶ τρομάρα. Ὁ μάστορ Γιάννης εἶχε γεννηθῇ φίλος τοῦ κρυσίου καὶ γι' αὐτὸ πολλὰς φορὰς εἶχε ἀδικήσει τὸ σπῖτι του...

— Ἄκου, ἄνδρα μου, εἶπεν ἡ γυναῖκά του μὲ στενόφωνη φωνή. Ἀῦριο ἔξημερώνει ἁγία καὶ μεγάλη μέρα... ὅλοι οἱ χριστιανοὶ πηγαίνουν ἐστὴν ἐκκλησίαν τους γιὰ τὴν Ἀνάστασι.

— Ναί, γυναῖκά μου, θὰ πάμε καὶ ἐμεῖς, θὰ δοξάζουμε τὴν ἡμέραν. Τώρα νὰ βῶ νὰ φέρω τὰ κερά.

— Ναί, ναί, νὰ πάς καὶ νὰ μὴν ἀργήσῃς. Σήμερα νὰ περάσουμε τὴ νύχτα μὲ τὰ παιδιὰ μας, ποῦ θὰ

μᾶς ποῦν τραγούδια, θὰ παίξουν, θὰ γελοῦν, καὶ ἐμεῖς θὰ διασκεδάζουμε μὲ τὰ καμάρια μας, μὲ τ' ἀγγελουδιὰ μας.

— Ναί, ναί πατέρα, νὰ ἔρθῃς γρήγορα, γιὰτὶ σ' ἀγαποῦμε πολὺ, εἶπαν τὰ παιδιὰ του χαρούμενα.

Χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος ἔφυγε ὁ καλὸς μας δουλευτὴς ἀπὸ τὸ σπῖτι καὶ ἐτράβηξε ἴσα ἴσα γιὰ τὴν ἀγορὰ ἐπὶ τὰ κερά, ἐστρίψε τὸ καντοῦνι ἀπὸ τὰ κρυσσοπουλιὰ γιὰ νὰ πᾶν σπῖτι.

— Ἐ! μάστορ Γιάννη! Καὶ τοῦ χρόνου.

— Καὶ τοῦ χρόνου, ἀδελφίκα...

— Νὰ ζήσουν τὰ παιδιὰ σου καὶ νὰ τὰ χαρῆς.

Τοῦ ἐφώναξαν, δύο, τρεῖς ποῦ καθισμένοι ἔπιναν σ' ἓνα μπάγκο τῆς ταβέρνας.

Ὁ μάστορ Γιάννης ἐμπῆκε, εὐχήθηκε τὸν καλὸν χρόνον καὶ ἐκάθισε νὰ χαιρετήσῃ τὴν παρέα. Ἐπὶ μιά, ἐτράβηξε ἄλλη καὶ ἄλλη, καὶ ἔπειτα ἄρχισε τὸ κέρσιμα. — Φέρε μιά, φέρε δύο καὶ μὲ τὴν κουβέντα περνοῦσε ἡ ὥρα. Τὰ μπουκάλια ἐπήγαιναν καὶ ἐρχόνταν καὶ βαρυὰ, βαρυὰ ἐνάρκωναν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν. Ἡ κουβέντα δὲν ἔπαυε, γιὰτὶ ἦταν γλυκὰ γλυκὰ συνοδευμένη μὲ τὰ ποτήρια τοῦ κρυσίου. Ἡ ὥρα περνοῦσαν εὐχάριστες καὶ τὰ κεφάλια βαρυὰ, βαρυὰ ἐσκυφταν ἐμπρὸς στὰ στήθη. Ὁ κόσμος τῆς ταβέρνας εἶχε σιγὰ, σιγὰ τραβηχθῇ καὶ ὁ μάστορ Γιάννης εἶχε λησμονήσει τὰ παιδιὰ του καὶ τὴν γυναῖκά του. Τὰ κερά τῆς Λαμπρῆς ἀφημένα ἐκεῖ στὸν μπάγκο, λευκὰ, ἀσπρίλευκα, στὰ μάτια τοῦ δουλευτῆ μας, τοῦ ἀμικτωλοῦ δουλευτῆ ἦταν μαῦρα καὶ ἀγνώριστα.

Εἶχαν χτυπήσῃ τὰ μεσάνυχτα καὶ τῆς συντροφιᾶς ἡ κουβέντα εἶχε παύσῃ, γιὰτὶ ἤθελαν ἀνάπαυση ἀπὸ τῆς βουρκοκεφαλιάς. Τὰ μαγαζιά ὅλα εἶχαν κλεισθῇ καὶ ἀναίσθητοι οἱ κρυσσοπατέρες μας, τρακλίζοντας ἐκίνησαν γιὰ τὸ σπῖτι τους. Ὁ μάστορ Γιάννης ἐτράβηξε ἴσα, ἴσα, μὰ ποῦ καὶ αὐτὸς ἐπήγαινε δὲν ἤξευρε. οἱ στενοὶ δρόμοι τοῦ ἔπιαναν τὴν καρδίαν καὶ τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἤθελε καθαρὸν ἀέρα γιὰ νὰ βασιλέψῃ αὐτὸ τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς του. Ἐτράβηξε ἴσα γιὰ τὴν μεγάλη πλατεῖαν, ἔφθασε στὰς δειροστοιχίας τοῦ πλατυοῦ δρόμου καὶ ἐκεῖ ἐστάθηκε. Τὴ ζάλη τῆς κεφαλῆς του δὲν μποροῦσε νὰ ἐκσταλέν πλιά. ὁ ἀέρας ποῦ ἐρυσσοῦσε ἀπὸ τὴν θάλασσα καὶ ἡ δροσιὰ τῆς νύχτας ἄρχισαν σιγὰ, σιγὰ νὰ τὸν νανουρίζουν καὶ νὰ τοῦ νερώνουν τὴν πνοή.

Λίγα λεφτὰ ἔμεινε ἐκεῖ ὀρθὸς καὶ ἀναίσθητος καὶ ἔπειτα τὸ σκληρὸ χῶμα ἐδέχθηκε τὸ σῶμα του γιὰ νὰ τὸ ἀναπαύσῃ ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τ' ἀμάρτημα.

Ἡ ἡμέρα ἄρχισε νὰ θαυματοφέγγῃ καὶ ὁ ἥλιος νὰ ζυγῶνῃ στὴν ἀνατολή. Ὅταν ἀνοιξε τὰ μάτια του, γλυκὸ καὶ χαρμόσυνο ἠχολόγημα καμπάνας ἐσήμεινε τὴν ἔκκρουσμένη δόξαν τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Πάσχα. Μὲ ὀδυμένη καὶ ἀδύνατη ματιὰ ἐκύταξε ὁ δύστυχος τὴν ἐλόγυρα φύση. Ὁ ἀέρας τῆς νύχτας καὶ ἡ μικρὴ ἀνάπνοσις εἶχαν δώσῃ ζωὴ στὸ νερώνωμένο σῶμα του καὶ ἡ νεκρωμένη ψυχὴ του ἄρχισε πάλιν νὰ αἰσθάνεται τοῦ καλοῦ τὰ συνκισθήματα, τὰ ὁποῖα σιγὰ, σιγὰ τοῦ ἐφωτίσαν τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεως. Τὸ νεκρὸ ἀπὸ τὸ κρυσὶ λογικὸ του ἄρχισε καὶ αὐτὸ νὰ λαβρύνῃ λάμψας καὶ φεγγαβολίαν καὶ αὐτὸν ὅτι μὲ τὸν μάστορ Γιάννη δὲν ἦταν ὁ ἀναίσθητος καὶ σκληρὸς πατέρας τῆς νύχτας ἐκείνης, ὅστε ὁ αἰσθητὴς ἄνθρωπος ἐτόλμας γιὰ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΕΝΤΑΥΡΗΣ
ΛΕΜΟΝΙΑ ΚΕΝΤΑΥΡΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ναϊκός, ἀλλὰ ὁ καλὸς τεχνίτης, ὁ καλὸς πατέρας, ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, π' ὅλονυχτὶς κι' ὅλημερίς ἐπαίδευόνταν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ σπιτιοῦ του. Ὡστόσο ἡ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαιναν χαρμόσυνα κράζουσιν τοὺς πιστοὺς χριστιανούς στὴν Ἀνάστασι. Κάθε πατέρας μὲ τὰ παιδιὰ του στὸ χέρι καὶ μὲ τὴ γυναῖκα του στὸ πλευρὸ ἐπήγαινε λουσμένος καὶ μὲ τὰ λαμπρικάκια φορέματα στὴν σωτήριον τοῦ κόσμου χαρὰ. Κι' ὁ φτωχὸς, κι' ὁ δουλευτὴς, κι' ὁ πλούσιος καὶ ὁ ἄρχοντας, κάθε κοινωνικὴ τάξις, κάθε χριστιανός. Μονάχα αὐτός, ἄχαρος κι' ἀμαρτωλὸς ἔμενε ἐκεῖ. Μία στιγμή ἐσυλλογίστηκε κι' ὁ νοῦς του ἐσάλεψε καὶ ἡ καρδιά του ἐπληρώθηκε. Ἡ συνειδήσις, αὐτὸ τὸ ἄχ τῆς καρδιάς σκληρὰ τὸν ἐθασάνιζε. Δειλὸς κι' ἀπελπισμένος, χωρὶς δύναμιν καὶ πνοήν, αἰσθανόμενος καλὰ, πολὺ καλὰ τὸ λάθος του ἐκίνησε γιὰ τὸ σπῖτι. Στὰ χτυπήματα τῆς θύρας κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε τρομερὰ, σὰν ἀπὸ φόβο, σὰν ἀπὸ μετάνοιαν. Ἐφантаζόνταν τὴν γυναῖκα του στρίγγλα καὶ λάμια νὰ τὸν προσμένῃ μὲ γλώσσα ἀτρόχιστη κι' ἀνήμερη καὶ τὰ παιδιὰ του μὲ κλάμματα καὶ φωνές... Ἄλλ' ὅχι αὐτὰ δὲν ἐγένοντο, γιὰτὶ εἶχε γυναῖκα νοικοκυρὰ καὶ τίμια ποῦ ἤξερε πῶς διορθώνονται τὰ κακὰ κι' ἀγιάτρευτα ἐλαττώματα.

Ὅταν ἐμπῆκε στὴ θύραν, τὰ παιδιὰ του ἀλαγχμένα μὲ τὰ λαμπρικάκια φορέματά τους, γελαστὰ καὶ καθάρια τὸν ἐδέχτηκαν μὲ φιλία καὶ χαρὰς κι' ἡ γυναῖκα του μὲ μιὰ ματιὰ παρηγορητικὴ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ συγχωρῇ τὸ λάθος του, ἐσκύψε καὶ τοῦδωσε τὸ φιλὶ τοῦ Πάσχου.

— Χριστὸς Ἀνέστη! Χριστὸς Ἀνέστη, παιδάκια μου, εἶπε χαρούμενη ἡ καλὴ γυναῖκα, κι' ὅλοι ἀγκυλισμένοι σὲ μιὰ ψυχὴ καὶ καρδιὰ ἐμοίρασαν τὰ φιλιὰ τοῦ Πάσχου.

Ὁ δύστυχος μάστορ Γιάννης ἔπρεπε κι' αὐτὸ νὰ πάθῃ γιὰ νὰ γιαιτρευτῇ ἀπὸ τὸ πάθος του. Ἀπὸ τότες ἡ σχέσις του μὲ τὴς ταβέρνες καὶ τὰ ρχοπουλιὰ εἶχαν παύσῃ, γιὰτὶ ὁ καλὸς μὲς δουλευτὴς ἐθυμόνταν ὅταν τε αὐτὴν τὴν εὐλογημένη μέραν, ποῦ ἦταν ἀληθεῖς δυὸ φορὲς δοξασμένη.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Η ΜΑΡΩ ΚΑΙ Τ' ΑΡΝΙ ΤΗΣ

Ἐκεῖ π' ὁ Μῆτρος ἔβασκε τὰ πρόβατά του,
Ποῖος σοῦπε, Μάρω, μὲ τ' ἀρνάκι σου ν' ἀνέβῃς,
Γιὰ νὰ πιεσθῇς, σὰν τὸ πουλὶ. στὸν ἔρωτά του,
Γιὰ νὰ χαλῇ τὸ πρόβατό σου ποῦ γυρεύεις ;

Ἡ Μάρω ἦταν τοῦ χωριοῦ τὸ ζηλευτὸ καμάρι.
Καὶ μὲς τῆς τόσαις ἐμμορφαις, ἦταν ἀπ' ὅλαις πρώτη.
Σὰν περπατοῦσ' ἐμύγειν τὸ κάθε παληχάρι,
Σὰν ἐστὲν ἦταν μάλιστα στὰ καλλὴ καὶ στὴ νηότη!..
Χωριατοπούλα ταπεινὴ, δὲν ζοῦσε σὲ παλάτια,
Δειλὴ σὰν λάφι ἐβόσκε, καὶ νοσοπαλὴ μίλουσε.
Μὰ ἐλάειν τὸν οὐρανὸ στὰ γαλανὰ τῆς ματιά,
Καὶ ἀνοιξὶς παντοεινὴ στὰ χεῖλῃ τῆς ἀνθοῦσε.

Εἴκοσι χρόνια ζηλευτὰ ἡ Μάρω εἶχε κλείσει,
Κι' ἐμοίαζε ὁρόσο τῆς αὐρῆς, ποῦ ἥλιος δὲν τὴν
[βλέπει,

Αὐλοῦδι, ποῦ δὲν μπόρεσε κανεὶς νὰ τὸ μυρίσῃ,
Κι' ἀστέρι, ὅπου κρύβεται σὲ συννεφένια σκέπη!
Εἴκοσι χρόνια ἐκλείσει... τί χρόνια μαγεμένα,
Ποῦ τοὺς λεβέντες τοῦ χωριοῦ σαίρουναν παντοῦ
[μαζὶ τῆς.

Μὰ κείνη μιὰ δὲν χάριζε ματιὰ τῆς σὲ κανένα,
Γιὰτ' ἀγαπᾷ... ὅν ἀγαπᾷ, λατρεῖν τὸ ἀρνὶ τῆς.
Τ' ἀρνὶ τῆς τὸ λευκόμαλλο, ποῦ λὲς πῶς καθρεφτίζει
Τῆς κόρης τὴν ἀγνὴ καρδιά στὴν ἀδόλη μορφὴ του,
Ἡ Μάρω σὰν ἀδέλφῃ τῆς ἀχώριστο νυμίζει,
Κι' ἐκεῖνο τὴν ἀκολουθεῖ παντοῦ, σὰν ἀδελφὴ του.
Μὰ ποῦ ἡ Μάρω ἔτυχε τ' ἀρνάκι ν' ἀπαντήσῃ,
Καὶ πῶς μὲ μιὰ, τοὺς ἔδεσε φιλία ἀδελφωμένη ;
Γιὰτὶ στιγμή, χωρὶς αὐτὸ νὰ μὴν μπορῇ νὰ ζήσῃ,
Καὶ κείνο λίγω ἂν δὲ δῇ τῇ Μάρω του πεθαίνει ;

Λ α μ π ρ ῆ ξημέρωνε, σιγὰ τὰ σήμαντρα σημαίνουν,
Καὶ τοῦ χωριοῦ οἱ πετεινοὶ Ἀνάττασι, λὲς ψάλλουν,
Οἱ χωρικοὶ στὴν Ἐκκλησιὰ δυὸ - δυὸ, τρεῖς - τρεῖς
[πηγαίνουν,
Μὲ φορεσιαῖς, ποῦ καρτεροῦν κάθε Λ α μ π ρ ῆ νὰ
[βάλουν!..

Μ' ὅλαις ταῖς κόραις τοῦ χωριοῦ ἡ Μάρω πρωτομπαίνει
Στὴν Ἐκκλησιὰ, καὶ στέκεται μπροστὰ στὸ Ἅγιον - Βῆμα.
Κι' ἐμοίαζαν ὅλαις ἄγγελοι μὲς τὰ λευκὰ ντυμένοι,
Ποῦρθαν νὰ πάρουν τὸ Χριστὸ ἀπὸ τὸ ψυχρότου μνημῆμα!
Ὡ, τί στιγμή, ἀληθινὰ, μυστήριον γεμάτῃ,
Καὶ τί θανάτου σιωπὴ στὴν πλάσι βασιλεύει,
Ὅταν θ' ἀφήσῃ ὁ Χριστὸς τὸ νεκρικὸ κρεβάτι,
Καὶ μὲ φτερά—τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ θ' ἀνέβῃ!
«Χριστὸς ἀνέστη» ὁ παππᾶς τῆς Ἐκκλησίας φωνάζει,
«Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλουνε μὲ μιὰς ὅλα τὰ χεῖλῃ,
Καὶ λὲς πῶς τὴν Ἀνάστασι Γῆ κι' Οὐρανὸς γιορτάζει!
Ἀχ, ἄλλη μέρα σὰν κι' αὐτὴ γιὰ μᾶς δὲν θ' ἀνατείλῃ!

Ὁ ἥλιος στὴν Ἀνατολὴν ἀκόμα δὲν ἐφάνῃ,
Μὰ μύρια κίτρινα κερὰ τὴν Ἐκκλησιὰ φωτίζουν.
Σὲ λίγο ἡ ἀπόλυσις τοῦ ὁρόρου θὰ σημάνῃ,
Κι' οἱ χωρικοὶ στὰ σπῖτις πους ἐλόχαροι γυρίζουν.
Ἡ Μάρω τρέχει σπῖτι τῆς μὲ τὴ ζωὴ στὸ βλέμμα,
Στὰ χεῖλῃ τὸ χαμόγελο, στὰ στήθῃ τὴν ἀγάπῃ.
Μὰ νοιώθει πᾶς τῆς ἐφευγε ἀπ' τὴν καρδιά τὸ αἷμα,
Σὰν εἶδε τὸν πατέρα τῆς μ' ἄγρια μορφὴ χασάπη!
Στὸ αὐτὸ χέρι πρόβατο κατάλευκο κρατοῦσε,
Καὶ στ' ἄλλο μαυρομάνικο κι' ὀλόγυμνο μαχαῖρι.
Καὶ πότε τὸ μαχαῖρι του, ποτε τ' ἀρνὶ κυττοῦσε,
Ποῦ σὰν τὸ ψάρι σπαρταρᾷ στὸ ἄπονό του χέρι!
—Γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ ποῦ νίκησε τὸ Χάρο,
Κι' ἐστὶ νυμφαλὸν νὰ πὲ δῶ τοῦ γάμου πότνια μέρα,
Θὰ σφάξῃ, κόρη μου, τ' ἀρνὶ!—Ὅχι φωνάζ' ἡ Μάρω
Ὅχι μὴν σφάξῃς τὸ ἀρνὶ, ἂν μὴν ἀμαρτῇ, πατέρα!
Κι' ἐδάκρυτα ὅταν πατέρα τῆς τὸν πᾶν τὴν κυττάζει

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΝ
ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΡΑΚΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

Τ' ἄρνι ἀφίνει, καὶ πετᾶ μακρυὰ τοῦ τὸ μαχαίρι !
 Πνίγεται ἡ Μάρω στὴ χαρὰ, τὸ πρόβατο βελάζει,
 Αἶ, κι' ἀπὸ τότε τῶλαμε ἀχώριστό της ταίρι ..

Ἡ Μάρω ἄλλο αὐντροφο ἀπὸ τ' ἄρνι δὲν ἔχει,
 Κι' ἐκεῖνο, σὰν νὰ ἐννοιωθε τί χρώσταγε στὴν κόρη,
 Μαζὴ της πάντα θὰ σταθῇ, καὶ σὰν σκιά της τρέχει
 Στοὺς κήπους καὶ στῆς ρεματιαῖς, στοὺς κάμπους
 [καὶ στὰ ὄρη.

Καμμιά φορὰ στὸ δρόμο τους, ἂν πρόβατ' ἀπαντήσουν,
 Ἡ ἀπ' τοῦ Μήτρου κἀποτε ἂν θὰ διαβοῦν τὴ στάση,
 Ἀπ' ἄλλο δρόμο τρέχοντας κι' εἰ δυὼ τους θὰ
 [γυρίσουν·
 Φεύγει τ' ἄρνι τὰ πρόβατα, κι' ἡ Μάρω τὸν τσοπάνη !

Ὁ Μῆτρος εἶναι τοῦ χωριοῦ τὸ πρῶτο παλληκάρι.
 Κ' ἦταν τῆς Μάρως λατρευτῆς, τρελλὸς στὸν ἔρωτά
 [της·

Μὰ δὲν τὸ θέλησε ποτὲ ἡ Μάρω νὰ τὸν πάρη,
 Γιατί τὸν εἶδε, ποῦ ὄφαζε μικρὸ ἄρνι μπροστά της !
 Κι' ὁ Μῆτρος, ποῦ εἰς τῆς καρδιᾶς τὰ φύλλα πλη-
 [γωμένους,

Τὰ πρόβατά του στὸ βουρὸ κάθε πρωί· θὰ βγάλῃ,
 Κι' ὅταν ἐκεῖνα βόσκουνε, στὴ χλόη ξαπλωμένους,
 Μὲ τὴ γλυκεῖα φλογέρα του τὸν ἔρωτά του ψάλλει !

Μιά μέρα, μι' ἀνοιξάτικη ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου,
 Ποῦ παίζ' ὁ Μῆτρος τὸ πικρὸ τραγοῦδι στὴ φλογέρα
 Κι' ἐβόσκανε τὰ πρόβατα στὸ δροσερὸ τριφύλλι,
 Βλέπει τὴ Μάρω μὲ τ' ἄρνι ποῦ ῥχόταν ἀπὸ πέτρα.
 Τί θέλει κι' ἔρχεται κοντὰ στὸ Μῆτρο ; δὲν τὸ ξέρει !
 Μοιάζει· πουλί, ποῦ τὸ τραβᾷ μαγνητισμένο φεῖδι !...
 Τρέμει τοῦ Μήτρου, παραλεῖ τόνα καὶ τ' ἄλλο χέρι
 Καὶ λές, στὰ στήθη του περνᾷ φαρμακερὸ λεπίδι !
 —Κράτητε, Μάρω, τὴν καρδιά καὶ λίγο συλλογίσου...
 Σὰν μιὰ φωνὴ ἀρχτὴ στὸ δρόμο τῆς φωνάζει,
 Μάρω, γιὰ στρέψε μιὰ στιγμὴ καὶ κύτταξε τ' ἄρνι σου,
 Ποῦ μένει πίσω μοναχὸ κι' ἀδιάκοπα βελάζει.

Ἡ Μάρω πίσω δὲν γυρνᾷ, ἡ Μάρω πάντα τρέχει,
 Σὰν νὰ λησμονήτε τ' ἄρνι, ποῦ θὰ χαθῇ ἀδίκως !..
 Καρδιοκτυποῦν τὰ στήθη της, τὸ νοῦ της πειὰ δὲν ἔχει
 Στ' ἄρνάκι της, ποῦ ἄγριος παραμονεύει λύκος !
 Σίμωσ' ἡ Μάρω, λέξι μιὰ ὁ Μῆτρος δὲν τῆς λείει,
 Μὰ τὴ φλογέρα δὲν πετᾷ ἀπ' τὰ χλωμά του χεῖλια·
 Καὶ λές ἡ μαύρη του καρδιά μέσ' τὴ φλογέρα κλαίει,
 Μὰ κι' ἡ καρδιά της γίνεται, θαρρεῖς, κομμάτια χίλια !..
 —Τ' ἄρνι σου, Μάρω.. ἡ φωνὴ ἀκούγεται καὶ πάλι,
 Μὰ τῆς φλογέρας ὁ σκοπὸς τὴν παίρνει σὰ μαγνήτης,
 Κι' εὐρεθῇ σὰν σὲ δειρο τοῦ Μήτρου τὴν ἀγάλη !..
 Τῆς πηρὶ ὁ Μῆτρος τὴν καρδιά, κι' ὁ λύκος τὸ ἄρνι της.

ΔΗΜ. ΚΟΚΚΟΣ

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑ

Καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς ἐν Ἑλλάδι, ἀκριβοῶνται οἱ περὶ τοὺς τύπους, ὡς δὲ καὶ παρ' ἡμῖν, διυ-
 λίζουσι καὶ ἐκεῖ τὸν κῶνωπα, καταπίνοντες ὁ-
 μως, τὴν κάμηλον.

Εἰς ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπαιδευτῶν ἀνδρῶν τῆς
 Ἰταλίας, ἀπεκλείετο πρὸ πολλοῦ τῆς διδασκα-
 λίας, κεκτημένος μὲν τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα,
 ἀλλ' ἀπειρος τῶν τυπικῶν. Εὐτυχῶς διὰ τὴν
 ἐκπαίδευσιν ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ Ὑπουργεῖον ὁ
 περιώνυμος φιλόλογος καὶ συγγραφεὺς Φραγ-
 κίσκος de Sanctis, ἀνὴρ διακρινόμενος ἐπὶ εὐ-
 ρείᾳ ἀντιλήψει τῶν πραγμάτων, ὅστις, χωρὶς
 ποσῶς νὰ διστάσῃ, προδίδει ἀμέσως εἰς τὸν
 διορισμὸν τοῦ ὡς εἴρηται λογίου, διότι εἶχεν
 ἀνεύρει ἐν αὐτῷ προσόν, τὸ ὁποῖον οἱ προκά-
 τοχοι τοῦ de Sanctis δὲν εἶχον ἀνεύρει, τούτῃσι
 τὴν πραγματικὴν ἱκανότητα.

Ἐχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐν ἣ βεβαί-
 ως πλεῖστοι θὰ ὑπάρχωσιν ἄνδρες ἀνεγνωρισμέ-
 νης παιδείας, ἀλλὰ θύματα τῶν τοιούτων τύπων,
 θ' ἀπέκτισεν ἤδη, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νῦν ρη-
 ξικελεύθου ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργοῦ, κ. Στῆν,
 τὸν de Sanctis αὐτῆς, δηλ. τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον,
 ὅστις αἰωρούμενος ὑπεράνω τῆς μικρολογίας καὶ
 σχολαστικῆς τῶν τύπων ἐρμηνείας, θέλει πρὸς
 τιμὴν τῆς Παιδείας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς σπου-
 δαζούσης ἑλληνικῆς νεολαίας, προεῖ ἀδιστακτικῶς,
 χρεῖας τυχεύσης, εἰς τοιούτου εἴδους λογικῆς
 καὶ οὕτως εἰπεῖν, ἐννόμους παρατυπίας, ἐπὶ
 τῇ βεβαιότητι ὅτι, τοιοῦτοτρόπως θὶ ἐπισύρη
 τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἐπιδόκιμασίαν, οὐ μόνον
 τῶν φίλων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἀντιφρο-
 νούντων. Εὐτυχῇ τὰ ἔθνη, παρ' οἷς ἡ Δημ.
 Ἐκπαίδευσις ἰθύνεται ὑπὸ ἀνδρῶν, οἷος ὁ de
 Sanctis, ὃν μέχρι σήμερον πάντες οἱ Ἰταλοὶ μα-
 καρίζουσιν, ἀναφέροντες τ' ὄνομα αὐτοῦ μετὰ σε-
 βασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

Μετὰ τοῦ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΝΕΣΤΗ εὐχόμεθα τοῖς πᾶσι
 πολλὰ καὶ εὐτυχῇ τὰ ἔτη.

— Αἱ ἐορταὶ τῆς ἐβδομάδας τῶν Περσῶν διήλθον ἐν
 τοῖς νοαῖς ἐν ἄκρῃ κατανύξει, γενικὴ δ' ἐπεκράτησε τά-
 ξις καὶ ἡσυχία.

— Τὴν προτεχὴ Περσασκευὴν, ἐορτάζει ὁ μικρὸς ἄγ-
 γελος τοῦ ἀγαπητοῦ συμπολίτου κ. Ἀγγ. Ἀντωνέλλου,
 ἡ χριτόβρυτος Πηγὴ του. Ἐτη πολλά.

— Περισπούδαστον καὶ συγκινητικώτατον λόγον ἀ-
 πῆγγειλε τὴν πρωτὰν τῆς Μ. Περσασκευῆς ἐν τῷ νῶ τῶν
 Ἀγ. Τεσσαράκοντα ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν εὐπαιδευτος
 συμπολίτης ἡμῶν κ. Δ. Δάφνης, φοιτητῆς τῆς Θεολογί-
 ας, τῆς γενικῆς τυχῶν ἐπιδόκιμασίας.

— Πολλὰς τῶν εἰδήσεων μας καὶ δημοσιεύσεων, ἐλ-
 λείπει χώρου, δημοσιεύουσιν ὑποτεχῶς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΤΥΠΟΙΣ Ν. Σ. ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ